

Suomen posetiivisin museo

Mikä se on, joka painaa yli 4000 kg, soi kuin sinfoniaorkesteri vaikka kukaan ei soita, on lähes 100 vuotta vanha vaikka on uusi ja toimii paperilla vaikka ei ole painokone?

Ei, se ei ole paperia syövä ikivanha mammutti, joka puhaltaa kärsällään taisteluhuutoa ja on uusi siksi, että olisi vaikeampi arvata.

Mutta se on »Goljat», maailman ainoa säilynyt 75-miehen sinfoniaorkestrioni, joka on saanut alkuperäisen sydämensä ympärille uuden puvun, uudet »äänihuulet» ja uuden kodin Varkauden Mekaanisen Musiikin »Museon» konserttisalissa talon toisessa kerroksessa.

Ainoa Pohjoismaissa

Mekaanisen Musiikin Museon idean toi Suomeen suomalaissaksalainen aviopari *Liisa ja Jürgen Kempf*, jotka päättivät muuttaa Liisan kotimaahan 80-luvun alussa. Jo Saksassa pariskunta oli varsin erikoisena pidetty, sillä heidän kotinsa pullisteli kaikkea vanhaa kauniista lasitavaroista antiikisiin huonekaluihin ja lukemattomiin erilaisiin soittopeleihin. Tuo kaikki tuli lopulta monien vaiheiden jälkeen Suomen Savoan, Tuusniemen Hiidenlahden vanhalle koululle, kilometrien päähän lähimmästä valtatiestä.

Sinne syntyi Pohjoismaiden ainoa Mekaanisen Musiikin Museo, jonka lähin »virkaveli» löytyy Reinin varrelta Saksan Rüdeshheimistä ja jonka su-

kulaisia on Euroopassa vain toista-kymmentä ja maailmassakin alle puolen sadan. Ensimmäisenä vuotena kävijöitä tässä kummajaisessa suomalaisen maalaismaiseman keskellä oli ruhtinaalliset 128 henkeä. Seuraavana vuotena päästiin jo toiselle tuhannelle ja kasvu johti lopulta siihen, että tilat jäivät auttamatta aivan liian pieniksi. Edessä oli muutto Varkauteen, missä MMM aloitti komeassa kartanossa aprillipäivänä ja pitkäperjantaina 1. 4. 1988. Kävijämäärät ovat kohonneet 35.000—40.000:n paikkeille vuositain, mikä juuri ja juuri on riittänyt harrastuksen jatkamiseen.

Hauska museo

Lähes jokainen suomalainen on luokkaretkillään tai muuten vierailut museoissa. Syntynyt kuva on harmaa, usein pitkästyttävä ja opastuksen puutteessa varsin tyhjän olon jättävä. Mekaanisen Musiikin Museo on toista maata. Siellä vitsit lentävät, yllättävät tilanteet seuraavat toinen toistaan ja jokainen vieras saa lipun hintaan kuuluvan opastuksen. Itse asias-

Museon ja Varkauden kaupungin yhteistyö toimii. Lehti kiittää kaupunkia saamistaan kuvista.

sa MMM:oon ei edes pääse tutustumaan omin päin, koska laitteet sellaisenaan eivät paljon kerro. Museon väki haluaa, että jokainen saapuja päästäisi tunteensa valloilleen, että jokin vieraassa »värähtää» käynnin aikana. Se on mahdollista vain silloin, kun laitteita soitetaan ja ikivanhat tai nuoremmat sävelet kaikuvat MMM:n paksujen ja akustisesti mainioiden seinien sisällä.

Goljatista Mona-Lisaan

MMM:n kokoelmiin kuuluu lähes 200 esinettä. Suurin laitteista on maailman ainoa 75-miehen sinfoniaorkestrion »Goljat». Sen korkeus on n. 5 m, leveys lähes 4,5 m ja syvyys lähes 3 m ja paino kunnioitettavat 4 tonnia. Goljatin sydämenä toimiva mekanismi on tiettävästi ainoana jälkipolville säilynyt kaikkiaan viidestä aikoinaan rakennetusta laitteesta, joten se on museaalinen harvinaisuus. Goljatin kuori on täydellisesti alkuperäisestä jäljitellen tehty ja jo itsessään oma taideteoksensa.

Muita »museon» erikoisuuksia ovat lisäksi Ranskasta löytynyt erikoinen mekaaninen harmonikka ja seinälle ilmestynyt Mona Lisa, joka MMM:n tapaan on kujeilevampi kuin tuo alku-

Näkymää museosta, jossa lehden toimituksella oli ilo vierailla kesälomamatkalla. Kiitokset opastuksesta ja ystävällisyydestä.

peräinen Louvressa säilytettävä kopio. Todellinen mysteerio on aidon Steinway-flyngelin näkymättömin käsin soittama huipputasoinen pianomusiikki, jonka todella ovat soittaneet omakätisesti vuosisadan alun huipputaiteilijat menetelmällä, joka sodassa tuhouduttuaan on jäänyt ikuisiksi salaisuudeksi.

Avoinna läpi vuoden

Mekaanisen Musiikin Museo Varkaudessa on avoinna miltei läpi vuoden. Yleensä se avaa ovensa helmikuun puolivälin paikkeilla ja sulkeutuu joulukuun puolivälissä. Normaalipäivittäinen aukioloaika on 11.00—19.00, mikä on voimassa tiistaista sunnuntaihin. Heinäkuussa aukiolo on jatkettu eli MMM on avoinna ti—su klo 9.00—21.00. Varkauden valtakun-

nallisten asuntomessujen aikana MMM oli avoinna myös maanantaisin. Normaalisti maanantait käytetään sekä oppaiden että laitteiden huoltamiseen.

Zeppelin-ravintola samassa pihapiirissä

Ravintola Zeppelin viereisessä talossa on luonteva jatke itse museolle. Talon sisustus on viimeisen päälle vuosisadan alkuvuosikymmenien tyyliin rakennettu ja kalustoa hankittu anti-kvaareista niin Suomesta kuin Saksastakin. Jugend-ajan teemaa värittää sen ajan ihmeisiin, zeppeliineihin liittyvä monipuolinen aineisto seinillä ja eteisessä.

Aito neljän tähden keittiömestari Helmut Messerschmidt on siirtänyt kansainvälisen keittiön herkut keskelle savolaista maisemaa. Tavallisen matkustajan ei tarvitse säikähtää upeaa miljöötä — jokaisen kukkarolle näyttää löytyvän sopivia asioita. □